

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR, AL COMITETULUI ȘCOLAR JUDEȚEAN ȘI AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL SĂLAJ.

BCU Cluj / **SUMAR:** ersity Library Cluj

Construcții școlare. *Nicolae Nistor.* — **Școala muncii.** *D. I. Goga.* — **Dragă Prietine.** *Ion Mateiu.* — **5 ani de la trecerea liniei de demarcație.** *Cronicarul Someșului.* — **Cronica.** — **Știri școlare.** — **Partea oficială.**

ZĂLAU, TIPOGRAFIA S. SERES.

D. S. D.

Posta
jud. Sălaj.

COMITETUL DE REDACȚIE :

REDACTOR :

NICOLAE NISTOR.

MEMBRI :

IOAN MANGO, GRAȚIAN CAPĂȚĂ.
SIMION OROS, EMIL POCOLA.
PETRU MODREANU.

COLABORATORI :

VICTOR BOȚAN, VALENTIN CÂMPIAN, GAVRIL CÂMPIAN, IOAN CIOBAN, IOAN CODREANU, IOAN GOZMAN, AUREL JEPUREAN, TEODOR ILEA, IOAN LUCA, DUMITRU MĂRGINEANU, IOAN MATEIU, GHEORGHE MATIEȘAN, GHEORGHE MODREANU, NICOLAE OȘIAN, ALEXANDRU POP (subrev.), GHEORGHE ȘIMON și POMPEIU ȚOLCA.

Revista apare în 1 și 15-a fiecărei luni, cu excepția lunilor de vară, pe 12—16 pagini.

Abonamentul pe 1 an pentru Corpul didactic 120 Lei, iar pentru Comitetele școlare și particulari 160 L.

Manuscrisele destinate pentru revistă se vor scrie cetăț și numai pe o față a hârtiei. Manuscrisele nu se înapoiază. Scrisori neplătite nu se primesc.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

ZĂLAU, BIROUL REVIZORATULUI ȘCOLAR.

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

Construcții școlare.

Un îndemn către preoții, învățătorii și notarii din județul Sălaj.

Cine judecă fără patimă munca frumoasă ce se desfășoară din partea marelui public pentru inzestrarea satelor și orașelor noastre cu școli de tot soiul, nu poate să nu întrevadă și foloasele ce vor rezulta din această activitate pentru propășirea culturală a poporului românesc. În doi ani de zile s'au putut construi — din inițiativă particulară — peste 4000 de școli presărate pe întreg cuprinsul: Munteniei, Moldovei și Dobrogei. S'a depus atâta muncă, s'au făcut atâtea donațiuni de cătră oameni, cari n'au nici o legătură cu școala, încât astăzi Țara-veche poate privi cu încredere în viitorul ei cultural, iar oamenii de școală, dela Ministru până la cel din urmă dascăl, pot avea nădejdea, că în masele adânci ale poporului se găsește adevărata sănătate morală a neamului nostru — forță mare și puternică, care face adevărate minuni, când găsești mijloacele s-o stimulezi, punându-o în serviciul unei cauze frumoase și folositoare.

Transilvania, care-și are și ea năcazurile și trebuințele ei culturale — așa de mult uitate de către stăpânitorii de eri — trebuie să urmeze pilda fraților

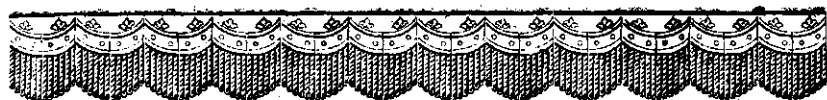
din Țara-veche. Județul nostru — fiind județ de frontieră — este între cele dintâiu, care trebuie să se îngrijească, ca în toate sătulețele unde nu este școală, sau, dacă este, numai numele acesta nu i-se poate da, să se clădească în cel mai scurt timp o școală frumoasă, unde să se crească temeinic copiii neamului nostru. Această operă grea, dar demnă de numele județului unde a trăit Simion Bărnuțiu și Gh. Pop de Băsești, cade asupra tuturor serviciilor publice județene și a oamenilor de bine, cari poartă la suflet înaintarea și propășirea neamului. Toți factorii aceștia fără deosebire de considerații de altă natură, trebuie să-și închine o părticică din activitatea lor pentru ducerea la bun sfârșit a acestei opere. Dar mai ales preoților, învățătorilor și notarilor comunali le revine marele rol de a lumina țărănimea prin conferințe și cercuri culturale, accentuându-se datoria ce revine fiecărui locuitor de a contribui la edificarea școlii, instituție pusă în serviciul tuturor și spre luminarea tuturor.

Indreptăm un călduros apel și către parlamentarii județului nostru rugându-i să ia parte activă la opera începută cu sfatul și cu fapta. E cunoscut de toată lumea numărul mare de școli pe cari le-au ridicat — în Țara-veche — reprezentanții poporului din avutul lor propriu.

Nu ne îndoim o clipă, că vom avea și sprijinul puternic al Onor. Ministerului Instrucțiunii Publice, care a îmbrățișat cu atâta căldură această mare operă culturală dela care depinde stărpirea analfabetismului și ridicarea economică a păturei noastre țărănești.

Nicolae Nistor.

Școala muncii.

(Școala viitorului. Școala activă.)

(Urmare.)

Ce facem noi în schimb cu copiii? Li deslipim de lângă sufletul cald de mamă și-i băgăm în clase neprietinoase unde sunt siliți să privească ani și ani dearândul aceleași obiecte străine interesului lor, aceleași tablouri deseori lipsite de farmec, aceleași hărți mute; îi țintuim cu severitate în aceleași bănci incomode care ne-au chinuit și pe noi și-i martirizăm cu vorbăria noastră seacă, intoxicându-le creierul cu o sumă de cunoștințe abstracte și cu o morală străină nouă, străină vieții.

Acești mici condamnați la muncă silnică „trăesc măhniți și disperați. Ei ar voi să sugrume dintr'odată întregul nostru sistem de învățământ, acest sistem respingător de îndopare și dressaj, cu respectul lui pentru școlastică și îndopare . . . dar vai . . . nu pot" (J. Ligthart). La cea mai mică încercare de răsturnare a ordinii și regimului tradițional urmează represaliile tot atât de tradiționale, pe care noi le aplicăm astăzi convinși că „bătaia e ruptă din rai", uitând însă timpurile copilăriei, când ne îngheța inima de frica vârguței de alun cu care ne cinsteau învățătorii pentru cele mai nevinovate „fărădelegi".

Dar clopoțelul limbut, care zi cu zi chiamă în școală imensa mulțime de copii, — pentru îndopare, — în curând va suna cu sunet mai argintiu, mai vesel, vestind minunea cea mare că școala e în ziua schimbării — nu numai la față — și că a ajuns să fie ceea ce trebuie: o adevărată casă a bucuriilor în care sufletele vor înflori și se vor înălța prin fapte și simțiri nobile.

Trăind într'o epocă de restituiri de drepturi știința generoasă și-a luat sarcina să reintegreze pe copii în toate drepturile de viață și să le refacă în întregime raiul copilăriei, refăcând astfel întreaga omenire.

În această nobilă năzuință s'au întâlnit Fiziologia și Higiena, Psihologia, Pedologia și Pedagogia cu toate ramurile lor, Sociologia și Etica, științe care împreună ne dau îndrumări pentru întreținerea sănătății elevilor; dezvoltarea maximă și armonică a psiho-fizicului; lărgirea și îmbogățirea conștiinței cu cunoștințe precise care nu pot fi luate decât din natură, direct de noi, din relațiile pe care le vom simți între elementele naturii, între noi și aceste elemente și prin ele între noi și Dumnezeu; și, dezvoltarea solidarității sociale care presupune o morală simplă dar adevărată, întemeiată pe activitate, libertate, iubire, respect de oameni și adevăr și spirit de sacrificiu.

Concepția școlii muncii a prins mai ales în America unde se știe cât de numeroși sunt partizanii educației tehnice, ca premergătoare educației intelectuale.

Asupra școlii muncii remarcăm azi două curente mai de seamă:

a) În America, reprezentat prin J. Dewey, care tinde la transformarea școlii actuale în școală tehnică.

b) În Europa, cu diferiți pedagogi în frunte, cel mai de seamă fiind Prof. Kerschensteiner din München, cu un învățământ tehnic intuitiv, adică pe baza lucrărilor tehnice și agricole copiii să capete intuiții și cunoștințe.

Sistemul pedagogic preconizat de Kerschensteiner este găsit superior curentului american. Iată care este esența acestui sistem: *).

După concepția lui Kerschensteiner putința manifestării spontane a copilului nu se poate reda decât prin mijlocirea muncii manuale, iar învățătura intelectuală nu poate deveni muncă activă și personală a unui elev. Munca e considerată însă numai ca un mijloc de învățământ nu ca un scop și astfel școala muncii cuprinde în germene și școala gândirii, adică prin muncă la cunoștință.

În München Kerschensteiner are o școală în care aplică principiile sale, cu destulă greutate însă pentru că colaboratorii săi nu înțeleg să înlocuiască învățământul intelectual printr'unul manual, ei vor ca prin învățământul manual să se aplice cel teoretic (p. d. v. Herbartian).

* Informațiile sunt scoase din: V. Ghidionescu: Pedagogia științifică și noile reforme școlare.

Fapt este să și Dewey și Kerschensteiner și Natorp și alți mulți pedagogi, susțin că școala de azi, de orice tip ar fi, trebuie să se întemeieze pe muncă și pe educația instinctelor sociale căci, spre deosebire de munca curată spirituală, lucrul practic poate să ia în mod spontan forma unei munci plăcute care obișnuiește pe copil la ajutor reciproc, la asistență, singura care e în stare — în afară de religie — să dea vieții un conținut durabil. (Paul Barth.)

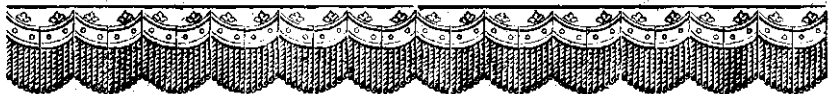
Superioritatea acestei școli mai constă în aceea că deasupra instinctelor obștești ea poate să desvolte foarte mult personalitatea. Numai în școala muncii se poate vedea că individul este o valoare și că activitatea lui în slujba comunității face să crească altruismul și determină progresul social prin armonizarea libertății individuale cu moralitatea. Și cu cât această libertate va deveni prin noua organizație mai intensivă (adâncă) și mai estensivă (largă) și cu cât individul va ajuta mai mult pe semenii săi și-i va respecta, cu atât moralitatea va prinde mai adânc în individ și pe aceeași măsură societatea va folosi. (Paul Barth.)

În legătură cu concepția nouă despre școală se tinde la schimbarea felului de predare a materiilor de învățământ, copilul determinând obiectele de învățământ, calitatea și cantitatea cunoștințelor. Își găsește așa dar aplicare principiul lui Diesterweg, că școala trebuie să aibă în vedere, în primul loc, copilul. Această preamărire a copilului se oglindește și în spusa scriitoarei suedeze Helen Keij, că secolul XX. este secolul copiilor. Dewey compară această răsturnare de valori didactice de până acum, — adică întâietatea copilului față de local, programe și învățător, — cu revoluția astronomică a lui Kopernic și strigă însuflețit: „Astfel copilul va deveni soarele în jurul căruia se va învârti toată organizarea școlară.“ În acelaș timp școala muncii va schimba și disciplina de oarece ea se va baza pe aprecierea individualității, pe cunoașterea, controlul și respectul de sine și pe munca proprie. (Paul Barth.)

D. I. Goga.

(Va urma.)

*) Paul Barth: Istoria Educației în lumina Sociologiei și a Istoriei Spiritului.

Dragă Prietine,

Imi scrii, că nori grei încep a se ivi pe orizontul școalei românești. Spui că ai disperat de soartea dascălului român, din cari unul ești și tu.

Așa este! Fiecare, mic și mare, se folosește de sămânța sămănată de noi și uită a indica părintele din care s'a născut. Uită, că noi dascălii români am brezdat, am sămănat, am plivit, ogorul al cărui seceriș cu atâta alai îl serpează azi. Uită, că câmpul conștiinței românești, a înverzit, numai udat fiind cu sudoarea feței noastre. Uită, că noi am pus fundamentul, noi am zidit casa: în care cu atâta nerușinare se resfață atâți și atâți renegați de ieri.

Prietine, Băiat bălan visător. Ce te impoartă? Că a secerat alții! Caută la pomii ce răspândesc miros dumnezeesc: oare lor își coc fructele? Nu uita însă, că ori recunoaște, ori ba, acela care-și potolește, setea ori foamea din fructele lui: gloria producerii nu i-o poate discuta. Ce te impoartă că ei a rupt o creangă din coroana ta să-se inpodobească cu ea; când poporul, acest trunchiu, care și pe tine te-a născut, vede, știe simte, că podoaba lor e streină, că podoaba lor este schințea sufletului tău!

Aduci-ți aminte de zilele mărețe din Alba Julia? Iți aduci aminte, când mi-ai căzut în grumazi vărsând lacrimă de bucurie, zicând: „Taică!” ... „Ce fericit sunt.” Spuneai, că am isprăvit și noi dascălii români cu grijile, cu sărăciă. Ochiul tău negrii străluceau o nădejde divină; o încredere ingerească. Fruntea ta lată părea auroleată de divinitatea zilelor ce le trăiam. Rana ta care o primiseși în frunte pentru stăpânii de eri, credeai că se despică de focul ce ardea în inima ta visătoare.

Eu bătrân și cuminte, ascultam tiradele, ascultam glosele, isvorite pe buzele copilărești ale tale, și sărutându-ți rana, care părea deschisă pe fruntea ta, cu ochi scăldați în lacrimi am depus un sărutat și o lacrimă pe fruntea ta.

De ce te aflu azi căindu-te? Ți-a furat cineva visul? Vezi adevărul? Te-ai spăriat de el?...

Nu ai frică! Sus inima! Fii bărbat! Bărbat care-și apără poziția cum ai apărat blăstămatele tranșee a Doberdoului afurisit și indiamantat de lacrimile inimelor române.

Copil răsfățat! Vezi că atunci, în îmbrățișarea mea, în sărutarea, în lacrima căzută pe fruntea ta: ți-am prevestit că bucuria ta e prea timpurie. Prevesteam că lupta numai deacum se începe. Prevesteam prin lacrima mea, lacrimile ce curg azi pe fața ta.

Înainte mea a trecut umbrele negre a unui trecut de 17 ani dascălești. Visurile mele dărâmate. Ambițiunea mea măcinată de două petrii grele, numite: sărăcia și nerecunoștința.

Am văzut atunci din nebagarea în seamă cu care am fost tratați noi dascălii, tot viitorul dascălesc: dar am văzut din ochii tăi, din fața ta înbujorată; din insuflețirea ta; că nu am pierdut nimic!

Atât doar, că și generația de dascăli care o reprezintă tu, e menită a fi sacrificată molochului; cărui a fost sacrificată generația mea, adeca: sărăciei și nerecunoștinții.

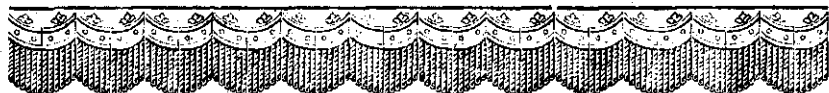
Mângăie-te! Caută, cercetează și vezi câte generații de dascălija avut aceeași soarte dela Cristos până azi.

Nu dispera! Învierea e în tine... în mine... în noi înșine!

Ion Mateiu

inv. Ghirolt.

5 ani dela trecerea liniei de demarcație.

(Serbarea dela 17 Aprille a. c.)

La 17 Aprille a. c. s'au împlinit 5 ani de când s'a trecut linia de demarcație de către trupele armatei neamului nostru. A luat parte la această serbare Dl. Ministru Traian Moșoiu fostul comandañt al trupelor din Transilvania sub a cărui conducere glorioasă s'a făcut această trecere. In mijlocul pieței s'a ridicat un cort frumos de brad unde s'a ținut serviciul divin oficiat de către profesorul catihet al școlii normale Rēmus Roșca. In cuvinte frumoase și pline de avānt protopopol local Dl. Traian Trufașiu arată însemnătatea mărețului act săvârșit acum 5 ani de către armata română — in frunte cu Dl. General Traian Moșoiu — care a rotunzit hotarele țării și a scăpat de sub jugul milenar pe toți frații noștrii. Vorbește apoi Dl. Ministru, care scoate in evidență contribuția de sânge pe care a dat-o întreg neamul românesc — fără deosebire de provincie — la închegarea statului clădit pe pământul stăpānit odinioară de strămoșii noștrii Daco-Romani. La serbarea școlară ce-a urmat a vorbit directorul școlii normale de băeți Dl. Cornel Pop scoțānd in relief importanța educativă pe care o au aceste serbări pentru tineretul nostru școlar.

A luat parte la această serbare toate autoritățile in frunte cu prefectul județului Dl. Dr. Iulian Dōmșa și primarul orașului Dl. Dr. Nicodem Cristea, armata și foarte mult popor din satele învecinate. Intre oaspeți am remarcat pe Dl. General Gorski comandantul Diviziei 16-a și Dl. Dr. Prodan prefectul județului Solnoc-Dobāca.

După serbare s'a servit o masă comună pentru aproape 300 de participanți. Seara a urmat retragere cu torțe.

Cronicarul Someșului.

CRONICA

IDEI ȘI FAPTE

Cinematograful orașului. Primăria orașului Zălau a dat în arendă cinematograful comunal Fundației culturale „Principele Carol” din București. Inportanța acestui lucru nu poate scăpa nimănui. În fiecare săptămână să dea un matineu pentru tinerimea școlară. Filme alese din Istorie, Geografie, Stunți naturale completează cultura generală a elevilor venind astfel în ajutorul școlii și al dascălilor lor. Un film frumos — credem — ar fi „Incoronarea” Suveranilor noștri dela Alba-Iulia. Tinerimea școlară așteaptă cu nerăbdare acest film. Rugăm primăria orașului să se facă locul dorinței noastre și să intervină la Fundație pentru trimiterea lui.

Cantină școlară. Pe lângă școala primară de stat din Zălau s'a creiat o cantină școlară. În această cantină primesc hrană gratuită (prânzul) 12 elevi săraci dela școala primară. Ministerul Instrucțiunii a și acordat un ajutor de 8000 de lei. E datoria marelui public să contribue cu obolul său la întreținerea acestei can-

tine, care vine în ajutorul celor mai săraci elevi. Cantină e pusă sub conducerea și supravegherea D-nei Gozman, soția directorului școlar. Am dori să vedem organizate astfel de cantine — cel puțin — pe lângă fiecare școală urbană din județul nostru.

Broșuri de propagandă. Despărțământul Sibiiu, al Asociațiunii a tipărit până în prezent 12 buletine de propagandă adresate unele cărțurilor iar altele sătenilor. Sunt mici broșuri de câte 20—30 pagini cele mai multe scrise de cunoscutul publicist: Horia Petra-Petrescu. Ele se împart gratuit la cerere. Agenturile despărțământului nostru le pot cere direct dela Sibiiu Strada Șaguna No. 6. Le recomandăm și cercurilor noastre culturale. În special broșura: „Pentru o ligă a bunătații” să nu lipsească de pe masa nici unui învățător. Buletinele editate până în prezent sunt următoarele: 1. Pentru lumină și dreptate. 2. Ce suflu să aibă șezătorile și convenirile noastre. 3. În „casa culturală”. 4. Dacă dai de un om de-al

tău. 5. Pentru o geografie medicală a Ardealului. 6. Răspânditori de lumină. 7. Câștiguri monstruoase. 8. Unui artist desenator. 9. „Marele Galeotto”. 10. Liga Bunătății. 10. Impotriva boalelor sexuale. 12. Toate plugurile umblă.

Spicuri din reviste. Șovinismul unguresc n'are leac. „Țara noastră” vorbind despre propaganda maghiară în școlile primare și secundare din Ungaria constata că: „In școlile primare și secundare, acolo unde nu poate pătrunde nici un control strein eficace, s'au creiat adevărate pepiniere de agenți ai maghiarismului cel mai șovinist. La începutul cursurilor se recită crezul ungar iridentist, care se sfârșește în formula de nădejde și jurământ pentru refacerea patriei maghiare. Școlarii sunt fanatizați de profesori, istoria și geografia se studiază ca și cum starea actuală ar fi un moment trecător. Teoria superiorității rasei maghiare o absorb copiii la toate prelegerile împreună cu ura contra „culturătorilor”, cari sunt arătați aproape sub același aspect ca năvălitorii dela începutul evului mediu. Elevii poartă uniforme evocatoare ale vechiului port ungar, cu însemne având și atribute simbolice, toate referitoare la idealul maghiar”.

Șovinismul unguresc este tot așa de îndrăzneț ca în primele zile ale războiului. N'au învățat nimica vecinii noștri din pățaniile trecutului. Pe urma acestui fel de educație, ei mai pot avea încă mari și nebănuite greutăți. Iridenta introdusă în școală cu plan și metodă este un cuțit cu două tăișuri. Să nu se taie numai, chiar cei cari au inaugurat acest sistem de educație!

Unificarea învățământului. Tot în această revista D-nul profesor universitor G. Bogdan-Duică vorbind despre noul proiect de lege al învățământului primar — depus mai zilele trecute pe birorul camerei — scrie următoarele: „Cu două sisteme școlare se păstrează sau se creiază condiții neegale de luptă. Cu o școală confesională dincoace (par'că am avea același interes ca Ungurii ori Sașii) și cu alta de stat dincolo, s'ar păstra neegalitatea de pregătire, care se simte astăzi. Cine a trecut prin școlile românești de astăzi și a privit atent și a judecat obiectiv, nu se mai indoește, că așa ar fi. — De aceia repet: Pentruca tinerimea ardeleană să fie așezată în locurile ce i-le doresc, ea trebuie să beneficieze de aceiași inzestrare școlară ca și tinerimea din fostul regat. O-

ferta condițiilor egale de pregătire este o datorie a statului; primirea lor este un act de înțelepciune al celor ce vor trage foloasele. De aceea ideea de unificare nu trebuie să mai întâmpine nici o opoziție: Adversarii ei trebuie să tacă, să tacă!" Repetăm și noi această judecată limpede — a unui bărbat de școală în cel mai larg înțeles al cuvântului — pentru adversarii școlii de stat din județul nostru, cari și astăzi mai au slăbiciunea de-a se intitula: director de școală confesională.

Reforma învățământului. Revista clujană „Învățătorul” prin peana D-lui Traian Șuteu președintele Asociației învățătorilor din Ardeal, prezintă observațiunile comitetului central al Asociațiunii făcute asupra noului proiect de lege al reformei învățământului. Comitetul a însărcinat pe învățătorii parlamentari să susțină aceste amendamente atât în comisii, cât și la discuția generală și pe articole ce se va angaja în Parlament. Spicuim pe cele mai importante după cum urmează: 1. Învățătorii să fie clasați în 2 părți: învățători titulari și suplinitori. Cei titulari să fie întâiu provizori, când sunt absolvenți cu examen de capacitate a școa-

lelor normale și difinitivi după 3 ani de funcționare în urma unui examen de definitivat. Mai mult nimic, întocmai ca și la profesorii școalelor secundare. Dăscălimea ardeleană nu se poate împăca cu categoriile de învățători din vechiul regat. 2. Scoaterea la pensie să se facă după 30 de ani de serviciu didactic și nu cu limită de vârstă (65 ani). 3. Maximum de ore să fie de 24 (orele dela o clasă inferioară). Plusul peste acest număr să se plătească ca ore suplimentare. 4. În caz de boală, leașa și gradația să se primească întreagă până la 1 an (iar nu 6 luni). Scoaterea la pensie să se facă după o boală de un an (iar nu 9 luni) iar tuberculoșii după 1½. 5. Învățătorimea ardeleană e contrară detașărilor, cari provoacă prea mari perturbații în învățământ. Ea cere eliminarea art. 140, pentru a nu mai da anză la favorizări și cereri de sinecure. Detașările să fie înlocuite cu transferările. Locul golit să se umple în mod definitiv. Cel plecat să nu mai poată reveni. 6. Învățătorii vor primi atât pentru conferințele generale, cât și pentru „cercurile culturale diurne și cheltueli de drum”. Pe lângă acestea mai sunt și alte observațiuni de ordin secundar.

Alcoolismul: Revista „Cele trei Crișuri” publică un frumos articol al D-lui Dr. C. Bacaloglu profesor universitar intitulat: „Alcoolismul în România.” Luăm câteva pasagii:

„Cine urmărește vieța locuitorilor la orașe și la țară, vede cum alcoolismul se întinde din ce în ce mai mult. Un botez e strămutat la cărciuma satului și ține două zile; o cumetrie trei. *Partidele politice au înmulțit numărul cărciumelor: după ce au făcut cluburi la sate au dat ca primă celor ce îi ajutau în luptele electorale câte o cărciumă. Astfel astăzi sunt sate cari au până la trei cărciumi în schimb avem o școală la trei sate. În același timp școala se năruie iar în biserică preotul își numără la zilele mari credincioșii.*”

În județul nostru am văzut în comuna Mocirla 2 cărciumi lângă școală: una la stânga, altă în fața. Depărtarea între 15—20 pași. La Prodănești iarăși este în fața școalei, iar în Răstoilul-mare la câțiva pași de școală. Dar am văzut într-un sat ceva mai interesant. Preotul local este președintele unei societăți pe acțiuni, care ține o cărciumă. E drept, că în această comună o comisie în frunte cu revizorul școlar și cu Primpretorul plasei, cari voiau să ia înțelegerea cu poporul din comună pentru zidirea unei școli noi au fost

împedecați de așa putea de sfășura programul, și n'au putut isprăvi nimica. Cărciuma preotului era mai tare și exercita mai multă influință asupra poporului decât acești slujbași ai statului! N. N.

O revistă populară. Reuniunea culturală „Cele Trei Crișuri” din Oradea-Mare, în scopul de a putea pătrunde cât mai adânc în straturile populației dela sate, prin o propagandă culturală sistematică și potrivită timpului în care trăim, a început să editeze sub titlul „Cele Trei Crișuri pentru Popor”, o revistă populară, a carei redactare este încredințată D-lui Gheorghe Tulbure, inspector școl.

Credem, că această revistă, menită a contribui la deșteptarea și luminarea poporului, este o operă utilă și va aduce mari foloase și populației rurale din județul nostru, situat la frontiera țării. O recomandăm cu toată căldura în atențiunea D-lor Învățători și-i rugăm, ca pe factori culturali și apostoli ai luminei să-și dea tot concursul la răspândirea ei prin o largă propagandă în mijlocul țăranilor noștri. Numai obicinându-l cu cartea, folosindu-ne de toate ocaziile binevenite, putem avea nădejde să-l vedem ridicat cu înțeles mai curând pe o treaptă culturală mai avansată.

Revista apare lunar în Oradea-Mare și costă 60 L anual. După 10 abonați învățătorul colectant primește revista gratuit. (Mg.)

Statele de plată. Ministerul Finanțelor a luat dispoziția publicată și în Monitorul Oficial, ca începând din 1 Ianuarie a. c. în locul nenorocitelor state, funcționarii să-și primească salarele cu cărnete, ca și în trecut. Toată lumea s'a bucurat de aceasta dispoziție atât de mult dorită și salutară. Au trecut de atunci 4 luni de zile și statele stau neclintite. Salarele se ordonânțează tot în baza lor și cu mari întârzieri.

Corpul didactic primar din județul nostru nici acum, aproape la finea lunii nu și-a primit salariul pe Aprilie. Rămâne fără un ban în buzunar tocmai pe s. sărbători, când le vin acasă copilașii dela școale și au mai multe cheltuieli. Cu ce își vor putea mângăia familiile și acoperi lipsurile cele mai arzătoare? De sigur, că nu cu statele de plată!

Rugăm pe cei în drept să ia măsurile cuvenite, ca urgisitele state, izvorul atâtor nemulțumiri și lipsuri, să fie îngropate pentru totdeauna, căci e timpul suprem. *Mg.*

Biblioteci școlare: Una dintre cele mai adânc simțite și păgubitoare lipsuri a școalelor noastre sunt fără îndoială bibliotecile școlare. Aproape toate școalele din Ardeal erau lipsite în trecut de biblioteci românești. Dar și unde se afla ici-colea la câte o școală, consta dinr'un număr de cărți redus, cari nu erau deplin corăspunzătoare nici prin conținutul lor, pentru necesitățile de ordin cultural și național a neamului nostru.

Ministerul Instrucțiunii cunoscând aceasta lipsă arzătoare a școalelor, a luat măsuri ca, toate școalele să fie provăzute cu biblioteci școlare.

Primin știrea, că școalei primare din *Tihău* i-s'a trimis deja dela Minister o bibliotecă constătătoare din 180 volume.

Rugăm On. Minister să pună la dispoziția tuturor școalelor din județul nostru astfel de biblioteci, deoarece nicăiri nu se simte așa de mult lipsa scrisului românesc, ca și în județele dela frontieră, unde fiecare român trebuie

să fie o sentinelă trează pentru apărarea celor mai vitale interese a neamului și patriei.

Mg.

Constatări. În urma ordinului On. Inspectorat școlar reg. II. Nr. 8722—1923, Revizoratul școlar cu data de 21 Martie a. c. a expediat cu rambursă tuturor școalelor noastre câte un registru și imprimare pentru inspecțiile școlare. Până în ziua de azi un le-au ridicat dela postă și nu au trimis costul lor școalele din Aleuș, Arduzel, Bârsa, Băița, Băsești, Brebi, Bulgari, Coșeiu, Cerișa, Chilioara, Domnin Dridiu, Dumuslău, Guruslăul de Someș, Halmoșd, Mețentiu, Moigrad, Mirșid, Oarța de jos, Oarța de sus, Pățălusa, Săliște, Siciu, Sârbi, Soimuș, Șumal, Tihău, Turbuța, Ulciug, Vădurele și Vârșolt; iar următoarele școale, le-au restituit fără un cuvânt explicativ, și anume: Husia, Traniș, Marin, Peceiu, Mal, S. Săplac, Stârciu, Rașiș, Ciumărna, Sărvăzel, Firminiș, Jac, Romița, Fizeș, Prodănești, Chendrea și Găl-gău.

Pe când școalele noastre le restituie, ca pe lucruri de cari n'au lipsă, școalele minoritare și le-au procurat toate,

Cu data de 25 Ianuarie a. c. Nr. 2517—1923, s'a cerut situația învățământului dela

finea anului școl. 1921—22. A trebuit să se înainteze însă On. Minister fără a se primi de loc ori prea târziu dela școalele din Brebi, Doh, Oarța de jos, Ortelec, Soimuș, Săg și Tusa și minoritare din Dobamare, Doba-mică, Lecimer, Bogdand, Mihaifalău, Pelea, Recea, Șamșod și Sudurău.

Contra celor neglijenți s'au cerut măsuri disciplinare.

Asupra situației învățământului dela finea anului școlar 1922—23, au sosit datele cerute cu data de 30 Martie a. c. în termin de 10 zile, — dela 145 școale. Acelea școale, cari nu le-au trimis sunt așa de multe, peste 140, încât în lipsa de spaț nu le putem da publicității cu numele.

Ar mai fi multe de spus la acest loc, dar nu o facem în speranța, că „sapienți sat” și nu va trebui să revenim asupra lor. Tot din acest motiv renunțăm și la concluzii.

Mg.

Scăpare din vedere: În ordinul nostru circular Nr. 448 a. c. s'a scăpat din vedere să se indice, că sub-revizorul de control în circumscripția Zălăului este Dl. Nicolae Nistor, cu reședința Zălau, redactorul reviztei „Școala noastră.”

Revizoratul școlar.

ȘCOALA NOASTRĂ

PARTEA OFICIALĂ

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, ca îndată după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștientios, in cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj.

No. 1978—1923.

Inspectori școlari.

Binevoiii a lua la cunoștință, că inspectorii școlari in circumscripția II-a sunt:

1. Dl. *Simion Gocan*, inspector șef și inspector al inv. secundar,

2. Dl. *Hariton Constantinescu*, inspector al inv. primar și

3. Dl. *Gh. Tulbure*, inspector al inv. primar.

Singur acestia, fiind pentru prezent numiți și inzeștrați cu toate atribuțiile prevăzute in legea și Regulamentul pentru controlul și administrația învățământului, au dreptul și căderea de a inspecta și controla învățământul, corpul didactic și organele inferioare de control, sub toate aspectele și la orice ocazie.

Orice alți inspectorii delegați de minister cu o misiune specială (de ex. propaganda pentru construcțiile școlare, activitatea extra-școlară) prezentându-se la Dv., *le veți cere să-și justifice calitatea și însărcinarea*, cunoscând că atribuțiile acestor inspectorii delegați sunt determinate prin deciziunea ministerială apărută in No. 534—535 al „Buletinului Oficial” din Julie—August 1923, — și că prin urmare dâșii — *in afară de însărcinarea specială pentru care au fost delegați nu au nici o cădere de a controla școalele sau a face dispoziții cu privire la mersul instrucției sau mișcarea corpului didactic*,

No. 571—1924.

Invățători destituiți.

In cursul anului școlar curent, On. Minister al Instrucțiuni a destituit din post și învățământ, cu diverse ordine, pentru fapte nedemne și neglijință pe următorii învățători suplinitori: *Maria Dumitrescu din Chiperești, Gl. Crăciun din Socodor, Axente Gheorghie, Nicolae Nicolaescu din Ghimpoțeni, Scarlat Eracle din Atârnați, Serghe din Balagă, Gh. Gadeiu din Opancea, J. Dobrescu din Opancea-Semizali, Gh. Rogoianu din Alacap, Alexandru Cilibea din Bucecul rom., Gh. Solomon din Rașcani,*

Gh. Stoiicărescu (norm. cl. V.), Nagiu Dumitrescu măestru de desen și caligrafie din Deva, St. Gospodin din Ianca, C. Popescu din Dormaniști, Haralambie Iordăchescu din Edilchioi, Stelian Manolache din Caraci și Costică Șimon din Sărlăs.

No. 601—1924.

Amânarea conferințelor.

Se aduce la cunoștință corpului didactic, că On. Minister al Instrucțiuni cu ordinul No. 36298—1924 a dispus amânarea conferințelor generale ce urma să se țină în anul acesta la vacanța Paștelor cu învățătorii.

No. 621—1924.

Probleme pentru colocviul normaliştilor absolvenți.

On. Minister al Instrucțiuni cu ord. No. 29184—1924 comunică, că la examenul de capacitate al normaliştilor, colocviul asupra disciplinei științifice s'a fixat *din științele naturale*, iar cel asupra studierii aprofundate a unui autor clasic de pedagogie sau literaturii să se facă din cercetarea operei lui *Föerster „Indrumarea vieții”* (tradusă de Dl. Profesor Pandelea).

Zălau la 24 Aprilie 1924.

Revizor școlar:

I. Mango.

Prezidiul „Asociației” Secția Sălaj.

No. 50—1924.

Prezidiul „Asociației Învățătorilor” secția Sălaj la începutul anului școlar curent a distribuit în conformitate cu autorizația Nr. 5207—923. al On. Minister al Muncii și Ocrotirilor Sociale prin On. Revizorate din județele mărginașe: Sălaj, Bihor, Satu-Mare, Solnoc-Dobâca și Cojocna, învățătorilor un apel cu lista de colectă, rugând On. membrii ai corpului didactic, să ne dea mână de ajutor la strângerea fondurilor pentru ridicarea unui *cămin pentru băieții de învățători*, cari vor studia la Liceul „Simeon Barnuț” din Șimleul-Silvaniei.

O mare parte a învățătorimei — durere —, nici până în prezent n'a retrimis lista contribuțiilor cu sumele incasate.

On. Minister cu ord. No. 6883, din 17 April 1924 a solicitat înaintarea socotelilor asupra contribuției benevole a publicului.

Rog Onoratele Revizorate școlare și pre numiții colegi să trimită de urgență listele cu sumele incasate pe adresa băncii „Sylvania” din Șimleul-Silvaniei.

Fiind în pragul adunărilor subsecțiilor, prezidenții subsecțiilor din Sălaj, să adune listele dela membrii, în ziua adunării, și săle trimită la banca „Sylvania” în Șimleul-Silvaniei.

Tășnad, la 25 Aprilie 1924.

Prezident:

Emil Pocola.